

**Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa
(Naalakkersuisut Siulittaasuut)**

Demokraatini nuannaarutigaaqput politikkerneq politikkimilu oqallinneq maannakkut aallartimmat. Inatsisartuni ataatsimiinneq pingaarutilik aallartilerparput, tassani politikerit arlalinnik pingaarutilinnik aalajangiisussaapput, tamarmik innuttaasunut ataasiakkaanut annermik minnermilluunniit sunniuteqartussanik.

Eqqaamassavarpummi aningaasat ataasiaannarlutik atorneqarsinnaammata, taamaattumik aalajangiussagut naggataatigut inunnut ataasiakkaanut sunniuteqartussaapput.

Atagu assersuusioriarlanga:

Inatsisartuni amerlanerussuteqartut matumani ataatsimiinnermi siunnersuuteqarput Inatsisartut nutaamik ataatsimiittarfittaassasut. Illorsuaq taanna minnerpaamik 300 millioner koruuninik ukiuni tulluuttuni 30-ni akeqassaaq. Tassa imaappoq, taamaattumik illorsualiorniarluta aalajangerutta, taava ukiuni 30-ni tulluuttuni ukiumut 10 millioner koruunit immikkoortittariaqartalissavagut illorsuup sananeqarneranut atatillugu erniat/attartornermut akiliutit akissaqartikkumallugit.

Demokraatini naaggaarparput Inatsisartut ataatsimiittarfissaanik nutaamik sanasoqarnissaa - ukiumut ikinnerpaamik 10 millioner koruunit atorusunneruvagut soorlu meeqqat atuarfiani pissutsit pitsaangorsarnissaannut. Tassa partiit allat oqassaqqooqaat, immikkut 10 millioner koruunit meeqqat atuarfiinut atorusunnerullugit, matumanili eqqaamaneqassaaq, aningaasat ataasiaannarlugit atorneqarsinnaammata, partiillu allat qinerpaat aningaasat Inatsisartut ataatsimiittarfissaannut nutaamut atorusunnerullugit.

Demokraatini uani ataatsimiinnerup ilarujussua atorusupparput - maani inersuarmi aamma tamanut ammasumik - tunngavilersuinissatsinnut sooq Inatsisartut ataatsimiittarfissaat nutaaq akerlerineripput aamma nerioqaagut, partiit allat tunngavilersuutigut tusarnaarlumarumaaraat naggataatigullu ataqqisaarusulluni illorsualiorniarnermut naaggaarlutik. Aningaasat allarpassuarnut pitsaanerusunut atorluarsinnaakuttoorpagut.

Akisussaassuseqartumik aningaasaqarnermut politikki

Demokraatini iluarisimaarparput Naalakkersuisut pingaartimmassuk akisussaassuseqarluni aningaasaqarnermut politikkeqarnissaq. Taamaasilluta 2015-mi Landkarsimi annertujaamik sinnearooruteqarpugut, neriuppugut 2016 aamma taama kusanartigisumik angusaqarfiujumaartoq aamma iluarisimaarparput Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup 2017-mut Aningaasanut Inatsissamut siunnersuummik saqqummiussinikummat amingartoorfiunngitsumik. Akisussaassusilimmimmi aningaasanut politikkeqarnissaq pisariaqarpoq missingersuutini ineriartortitsinissaq aamma/imaluunniit tungiuineq pitsaanerusoq inissaqartilissagutsigit.

Taamatulli oqareerlunga, Demokraatini annilaangatigaarput suli pisariaqanngitsumik aningaasanik atuivallaarnerput. Taamaattumik matumani ataatsimiinnermi siunnersuutigaarput Namminersortunngorsaaneq pillugu isumalioqatigiissitamik pilersitsisoqassasoq, nalunaarusiortussamik, ingerlatseqatigiiffinnik pisortat pigisaannik namminersortunngorsaannermi iluaqtussat akorngutillu saqqummersillugit.

Isummaat politikikkut suliniarnermi tunngavigisat piinnarlugit namminersortunngorsarusunngilagut, taamaakkaluartorli isumalioqatigiissitap suliaata takutissappagu namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaasa ilaat namminersortunngorsarneqarsinnaasut, taava pissutissaqanngilagut noqissalluta.

Aalisarneq ineriartortinneqassaaq

Aalisarneq suli nunatta isaatitsissutaani anenrsaavoq, tamannalu qujanaqaaq. Pisuussutit uumassusillit soorlu qalerallit aamma raajat amerliartoqqittarput, taamaattumik aalisapilunneq unitsikkutsigu pisuussutit qaqugorsuarmut iluanaarutigisinnaavagut. Tamannaluunniillu pissutiginnarlugu pingaaruteqarpoq ilisimatuut innersuussutaannut tusarnaarnissarput. Taamaaliunngikkutta akisuupilussuannorsinnaavoq. Tamatuma saniatigut aamma pingaaruteqarpoq nutaanik ujarlertuarnissarput. Tunumi avaleraasaqqortoorniarneq tamatumunnga assersuutissatsialaavoq - aalisarninngoreerpoq Landskarsimut pitsaasumik isaatitsissutaasoq.

Demokraatini aamma kissaatigaarput aalisarnerup iluani periuseq tassa aliikkutaralugu aalisartarneq ineriartortinneqassasoq. Aliikkutaralugu aalisariarlutik takornariartartut Candamut Norgemullu ingerlasarput kapisilinnik eqalunnillu aalisariarlutik. Kiffartuussineq tamanna aamma nunatsinni neqeroorutiginerusinnaasariaqarparput. Tamatumalu iliuitsip pitsaaqutigaa, akeqanngingajammat. Aliikkutaralugu aalisariartartut tikittartut ima ikittigaat allat peqassutsimut ulorinartorsiortitsisoqarani aamma aalisakkat takornariat pisaat, arlaleriaammik akilerneqartarput aliikkutaralugu aalisariartartut maaniinnerminni akiliutigisartagaannik.

Tamatumunnga atatillugu assut iluarisimaarparput ulloq 1. januar 2017 aallernerfigalugu Qeqqata Kommuniani kuunni eqaloqarfinni arlalinni aalisarnissamut akuersissummik tunniussisoqarsimammat. Neriuppugut tamanna nunap sinneranut siaruarluarumaartog.

Suliffissaaleqineq akiorneqartuartaqarpoq

Suliffissaaleqineq maannakkorpiaq ilorraap tungaanut ingerlavoq - tassa ammut. Taamaakkaluartorli nunatsinni sulii amerlavallaqaat piffissami sivikitsumik sivikinnerusumiluunniit suliffissaaleqinermik eqqorneqartartut. Sualummik inuusuttut akornanni suliffissaaleqisut amerlavallaqaat. Soorunami pissutsit taamaannerat akueriuminaappog.

Demokraatini ersarissumik anguniarparput, 30- t inorlugit ukioqaruit taava suliffeqassaatit imaluunniit ilinniarlutit aallartissimassaatit. Ajoraluartumilli ullutsinni taamaangilaq aamma ineriartorneq tamanna allanngortinniarlugu ilungersuangaatsiartaqarput.

Matuersaat - imaluunniit eqqortumik oqaatigalugu matuersaatit - suliffissaaleqinerup iluarsinissaanut atugassat inuiaqatigiinni sumiiffinni arlalinni toqqoqqapput.

Siullermik inuusuttagut ilinniagaqalernissaannut piginnaangorsassavagut. Tassa imaappog meeqqat atuarfianni qaffasissuseq qaffattariaqarparput kiisalu atuarfinni ingerlaqqiffinni taamatullu inuutissarsiutinut ilinniarfinni. Taamaattumik pingaartorujussuuvoq inuiaqatigiit aningaasaataasa amerlanerusut immikkoortunut taakkununga aningaasaliissutiginnissaat. Kissaatigaagut atuartitsinermi sinaakkutit pitsaannerusut, aamma ilinniartitsisut sulineranni ilinniaqqinnissaannilu atukkat pitsaannerusut pikkorinnerulernissaallu.

Aappasaanik sulinerup pisortanillu pilersorneqarnerup assigiinngissutaat annertusartariaqarparput. Innuttaasut malugisinnaasariaqarpaat suliffeqaraanni iluanaarnarnerusog pisortanit pilersorneqarnermut naleqqiullugu. Ullumikkut assigiinngissut taanna takussaangilaq, tassami innuttaasut ilaannut sulilernissaq pilerinangilaq. Tamanna qimattariaqarparput. Taamaattumik Demokraatini eqqukkusupparput sulinerup ilanngaat aamma inunnik isumaginninnerup iluani iluarsartuussinerit aallartikkusuppagut siunertarlugu ikiorsiissutinik pisartagaqarnerup suliffeqarnerullu malunnartumik assigiinngissuteqalernissaat.

Pingajussaattut namminersorlutik inuussutissarsiortut atugaat pitsanngorsartariaqarpagut suliffiit aningaasaliinerunissaminnut periarfissaqartilergit taamaasillutillu aamma sullivinnik pilersitsinissaminnut. Tamanna ilaatigut angusinnaavarput ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaasa malunnartumik appartinnerisigut.

Sisamassaattut Nuummi Ilulissanilu timmisartunut suluusalinnut mittarfiit sukkanerpaamik tallisariaqarpagut taamatullu Tasiilami Qaortumilu mittarfiliarluta. Sanarfisassat taakku

sanaartornermut atatillugu sulisussanik pisariaqartitsilersussaapput kiisalu tamatuma kingorna neriuutigaarput timmisartunut suluusalinnut mittarfiit naammassippata takornariat amerlanerusut takkuttalerumaartut, najukkami inuussutissarsiornermut iluaqutaasumik aamma najukkami suliffissaaleqinerup minnerulerneranik kinguneqartumik.

Tallimaattut inuiaqatigiittut nuttarnerusinnaasariaqarpugut. Sumiiffimmi aalajangersimasumi najugaqarutta suliffissaaleqiffiusumi, taava allatut ajornartumik allanut ingerlaqqittariaqarpugut. Oqangilanga taamatut aalajangerneq oqitsunnguussasoq. Imaassinnaavoq qitornaqartoqartoq atuarfimmu allamut nuuttariaqartussamik immaqa aamma ilaqutaqartoqassaaq ikinnguteqartoqarlunilu qimattariaqagassanik. Uangali upperaara pilluarnerulissasugut suliffeqarutta taamaasippammi immitsinnut ilaqquttagullu pilersorsinnaalissavagut. Aalajangingassat artornartut aalajangertariaqarpugut nuussatilluni kingornali aalajangernerit taamaattut iluarusuutigineqalerumaarput.

Inunnik isumaginnineq

Assortorsinnaanngilarput suli inunnik isumaginninnikkut ajornartorsiuteqaratta. Meeqqat sumiginnakkat amerlavallaaqaat aamma amerlavallaaqaat imminut toquttartut taakkuuppullu immikkoortut marluk piffissami aggersumi suli annermik suliniarfigisariaqartutut isigisakka.

Imminut toquttarneq eqqarsaatigalugu Demokraatini isumaqarpugut, silittumik eqqarsartariaqartugut. Piffissap ingerlanerani imminut toquttarneq pillugu qaammarsaanerit takusarnikuuagut, kisianni allaanngilaq iluaqutaangaarsimannngitsut. Iluaqutaasimanersummi naatsorsueqqissaarnikkut toqqaannartumik takussutissaqanngilaq. Demokraatini isumaqarpugut imminut toquttarnerpassuit pissuteqartut inuunermik iluarinngisaqarnermik. Immaqa aappariinnerliorneq pissutaasimasinnaavoq, suliffissaaleqineq imaluunniit inigisaq oqummik ulikkaartoq. Imminut toquttarneq pitsaanerpaamik pitsaaliorneqarsinnaavoq inuunermi atukkat naligninnaasut qaffassarnerisigut, innuttaasut atugarissaarnerulersillugit. Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq pitsaasunik peqqinnartunillu inissialiortiternissaq akisoorsuunngitsunik aamma pissakinnerusut naligninnaasumik inuunerminni atugarissaarnerulernissaminnut periarfissaqalernissaat sulissutigisariaqarpoq. Tassunga atatillugu suliffissanik pilersitsisariaqarpugut aamma inissiarsuit iluarsaattariaqarpugut innuttaasut pitsaasumik angerlarsimaffimmik taasinnaasaminnik inissaqaleqqullugit. Demokraatini neriuutigaarput taamatut suliniuteqarnitsigut imminut toquttartut ikiliartortilersinnaassallutigit.

Nunatsinni meeqqat sumiginnarneqartartut ullumimut naleqqiullugu annertunerusumik ikiorneqartariaqarpugut. Nunami maani meeraaneq toqqissinartuusariaqarpoq nuannersuullunilu. Ullutsinni ajoraluartumik meeqqat tamarmik taamatut atungaqartinneqanngillat. Taamaattumik pingaaruteqarpoq ataavartumik suleqatigiinnissarput aaqqiissutissanik nassaarniarluta nuna tamakkerlugu meeqqat atungaasa pitsaanerulissutissaannik. Meeqqat oqaaseqartartuata arlaleriarluni nunami maani sumiiffinni assigiinngitsuni meeqqanik sumiginnasarneq pillugu

oqaaseqartarnera uangut iluarisimaarparput. Pingaaruteqarpoq ajornartorsiummut pineqartumut nassuerutiginnissarput, ataatsimoorluta aaqqiisinnaassagutta.

Tassunga atatillugu uanga nammineq aamma oqaatigerusuppara qitiusumik siunnersuisarfik iluarisimaaratsigu aamma nakkutilliivik pilersinneqaaqqammersoq, suleqatigiinneruneg, siunnersuineq aamma ilitersuineq kiisalu kommuninut tigussaasumik ikiuunneq aqutugalugit meeqqanik sullissineq pitsaasumik ineriartortinneqalissammat.

Meeqqat siunissaraagut. Allatut ajornartumik nukigut tamaasa atorlugit sulissutigisariaqarparput meeqqat pitsaanerpaamik inuunermi aallarternissaat.

Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa

Maannakkullu Naalakkersuisut siulittaasuata tallimannngormat manna ataatsimiinneq ammarlugu uangutsinnut oqalugiaataa saanniarpara. Naliginnaasumik isigalugu oqalugiaat piviusut maannakkut atukkagut aallaavigalugit pitsaasuvoq siumullu isigisuulluni.

Demokraatini Naalakkersuisut siulittaasuattulli pingaartipparput kommunini innuttaasut qanimut oqartusaaqataannissaat qularnaarusupparput. Taamaattumik Qaasuitsup Kommuniata avinneqarnissaa tapersorsorparput, politikerit innuttaasullu kissaatigeriigaattut. Uangutsinnulli pingaaruteqarpoq oqaatigissallugu, piffissaq ungasinnerusoq isigalugu ukiorpassuarnilu atasinnaasuik aalajangiisoqartariaqarmat. Aamma oqaatiginngitsoorusunngilarput, Qaasuitsup Kommuniata kissaataa Namminersorlutik Oqartussat kommunillu allat aningaasartuuteqarnerulernerannik kinguneqassanngimmat. Kommunit aggulunneranut aningaasartuutit siunissamilu kommunit nutaat ingerlannerannut immikkut aningaasartuutaasalerumaartussat Qaasuitsup Kommuniata maannakkut missingersuutaasa iluini akilerneqartassapput.

Taamatuttaaq kommunit avinneqarnissaannut isumaqatigiissutaajumaartussap qularnaassavaa kommuninut naligiissarinermut aaqqissuussinerup imatut aaqqinneqarnissaa, qularnaarlugu kommunit sinnerisa ulluminut naleqqiullugu naligiissarinermut akiliinerusalinninnissaat.

Demokraatini aamma iluarisimaarparput Naalakkersuisut Siulittaasuata oqalugiaammuni pingaartillugu erseqqissarmagu pingaaruteqartoq akisussaassusilimmik aningaasaqarnermut politikkeqarnissaaq tunngavigalugu Piujuartitsinissamut ineriartortitsinissamullu pilersaarut saqqummiunneqartoq. Uangutsinnut pingaaruteqarpoq iluarsartuussinerit aningaasartuutikillisaassutit aamma namminersorluni inuutissarsiornerup iluani suliniutit ineriartortitsilersussat pisarnertut ingerlaqqinnissaat. Politikerit sapiissuseqartariaqarpugut pisariaqartunik aalajangiinissatsinnut, inuiaqatigiittut atungartuutut siunissami

ingerlaqqiinnarnissarput qularnaarumallugu. Tamatumunnga atatillugu matumani ataatsimiinnermi missingersuusiornermut inatsisip nutaap aalajangerneqarnissaa qilanaaraarput, taanna pingaaruteqartussaammat aningaasaliisartut attartortitsisartullu tatiginnilernissaannut aningaasarsiornermut politikkip naammaginartuuneranut aamma tamatuma saniatigut qularnaarneqartussaammat sukanganerusumik aningaasarsiornikkut aqutsisoqalernissaa.

Demokraatini taamatut oqaaseqarluta ullumi oqallinnissamut qilanaarpugut.